Dosar nr. 4r-934/25 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
PIGD nr. 4-24026773-02-4r-14032025 Judecător: Patrașcu Natalia

D E C I Z I E

19 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător Juganari Marcel
Judecători Pîslariuc Vitalie și Mămăliga Natalia

examinând în şedinţă de judecată, *fără participarea părţilor*, recursul declarat de agentului constatator Maxim Violeta din cadrul Centrului Național Anticorupție împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025, adoptată în cauza contravențională în privința lui Budurin Petru în baza art. 312 alin. (1) Cod contravenţional.

Procedura de înștiințare a părților a fost respectată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond.

La 05 martie 2024, agentul constatator Smîntaniuc Andrei a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.5 în privința lui Budurin Petru, în baza art. 312 alin.(1) Cod contravențional – depășirea atribuțiilor de serviciu, adică „Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de Lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii”.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator susține că, Budurin Petru, activând în calitate de administrator interimar al Întreprinderii Municipale Specializate „Liftservice”, la locul de muncă al oficiului amplasat pe str.Transnistriei 10, mun. Chișinău, a comis contravenția prevăzută de

art. 312 alin. (1) Cod contravențional, în următoarele circumstanțe: la 09 octombrie 2023 în perioada de timp orele 08:00-12:00, la decizia personală al administratorului-interimar ÎMS „Liftservice”, Petru Budurin, de către angajații ÎMS „Liftservice” *****, *****, cu automobilul de serviciu de model Gaz 33023, cu numerele de înmatriculare ***** *****, culoare albastră, ce aparține cu drept de proprietate ÎMS „Liftservice”, au fost încărcate și transportate ramele geamurilor demontate de la atelierul de producției al întreprinderii menționate, amplasate pe adresa mun. Chișinău str. Transnistriei 10 și descărcate ulterior pe adresa de domiciliul al administratorului-interimar mun. ***** strada ***** *****.

Procesul-verbal cu privire la contravenție împreună cu materialul contravențional acumulat, a fost remis în temeiul art. art. 443 alin. (9); 395 alin. (1) pct. 1) lit. c); 401 alin. (3) Cod contravențional – Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025 s-a încetat procesul contravenţional, intentat în baza art. 312 alin. (1) Cod contravenţional în privința lui Budurin Petru, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, agentul constatator Maxim Violeta din cadrul Centrului Național Anticorupție a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025, cu remiterea cauzei la judecarea cauzei în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs a invocat, că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată și nemotivată, deoarece nu cuprinde motivele pe care instanța de fond își întemeiază soluția.

Susține că declaraţiile martorilor ***** şi ***** depuse în instanţă de judecată sunt îndoielnice şi neveridice, în contextul în care au fost schimbate în instanţă de judecată, manifestând vizibil o poziţie părtinitoare faţă de Budurin Petru cu care sunt în relaţii de prietenie, fapt ce se demonstrează că toţi aveau interesul de a favoriza făptuitorul, deoarece geamurile transportate de la IMS „LIFTSERVICE”, martorii împreună cu făptuitorul, le-au utilizat ca material de ars pentru a pregăti bucate la grătar în seara zilei de 09.10.2023.

Menționează că, declaraţiile martorilor pe care instanţa de fond şi-a motivat soluţia au fost combătute prin alte probe anexate la dosar, inclusiv declaraţiile făptuitorului de la data de 10.01.2024, mai mult ca atât că agentul constatator în şedinţa de judecată din 17.12.2024, a întrebat făptuitorul dacă acesta îşi susţine declaraţiile depuse la data de 10.01.2024, la care domnul Budurin a menţionat că

susţine toate declaraţiile. Dar declaraţiile lui din cadrul şedinţei de judecată sunt schimbate în raport cu cele din 10.01.2024.

Notează că instanţa de judecată, urma a le corobora cu alte probe anexate la dosarul contravenţional pentru a ajunge la concluzia că declarațiile depuse în instanţă de judecată sunt veridice, iar cele de la faza constatării faptei cu corespund realității.

A subliniat că, încetarea procesului contravenţional în baza articolului 461 Cod contravenţional pe motive pur formale, reprezintă garanţii excesive pentru contravenient.

Consideră că la examinarea cauzei nu a fost efectuată o analiză serioasă din partea instanţei a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, fără nici o justificare, instanţa de fond a neglijat toate actele întocmite de către agentul constatator pe marginea cauzei contravenţionale şi a motivat soluţia doar în baza declaraţiilor martorilor, care au comunicat că sunt prieteni a făptuitorului, mai mult ca atât aceştia au ars geamurile transportate împreună la domiciliul făptuitorului.

La fel, comunică că instanţa de fond nu a cercetat şi nu a dat nici o apreciere procesului-verbal de audiere din 10.01.2024, unde domnul Budurin a comunicat că ce ţine de procurarea geamurilor acestea au fost procurate conform facturii de la agentul economic SRL „Prestigiu -Construct” la suma de 14 800 lei, adică din contul întreprinderii municipale, mai mult Budurin Petru a comunicat că aceste 3 unităţi în viziunea sa nu prezentau nici o valoare şi a decis să le ia pentru foc acasă, transportându-le cu maşina de serviciu la ÎMS „LIFTSERVICE”, deoarece colegii aveau în apropierea domiciliului său o chemare pe serviciu în aceiași zi.

Relevă că Budurin Petru cunoştea apriori că colegii de serviciu aveau chemare în aceeaşi zi în apropierea domiciliului său, respectiv a indicat domnului ***** şi ***** să transporte geamurile la domiciliul său, în acest sens a oferit şi codul de la poarta domiciliului său ca ultimii să poată pătrunde pentru depozitarea geamurilor.

Mai mult ca atât, cele menţionate au fost probate şi prin fotografiile anexate la dosar care nu au fost negate de către martori, or aceştia au comunicat că cu adevărat s-au deplasat cu geamurile la domiciliului şefului.

Notează că instanţa de fond nu a luat în considerare că martorii au menţionat în cadrul şedinţei de judecată, atît şi Budurin Petru, că aceştia sunt prieteni buni din tinereţe, iar că seara de 9 octombrie 2023 au petrecut împreună pregătind bucate la grătar şi arzând geamurile demontate de la ÎMS „LIFTSERVICE”.

La fel, invocă că instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că domnul *****, fiind preîntâmpinat de răspunderea prevăzută la art. 312 şi 313 din Codul penal, în caz de declaraţii mincinoase, la faza constatării contravenției a comunicat în procesul - verbal de audiere a martorului din 06 februarie 2024, că a descărcat ramele pe strada ***** ***** la domnul Budurin Petru acasă şi că pe foaia de parcurs seria ***** a indicat că s-a deplasat în mun. Chişinău, strada Dokuceaeva

pe când de facto s-a deplasat doar pe strada ***** ***** adică la domiciliul lui Budurin Petru.

Relevă că cu certitudine domnul Budurin Petru a comunicat apriori cu Andrei Moşneaga şi a indicat acestuia să ducă geamurile la el acasă cu maşina de serviciu, or doar eliberându-i cheile şi codul ultimii au pătruns la domiciliul acestuia.

Astfel potrivit, pct. 57 din Statutul ÎM „LIFTSERVICE" nr. 1003600126117, aprobat la 27.10.2020, Budurin Petru în calitate de administrator interimar conduce activitatea şi asigură funcţionarea eficientă a întreprinderii, iar subpct. 24 prevede că organizează sistemul de control intern.

Totodată, în corespundere cu contractul individual de muncă nr. ***** din 22.06.2022 pct. 1.4 subpct. 19, Budurin Petru este responsabil de organizarea şi ţinerea contabilităţii în mod continuu, supct.22 statuează că acesta asigură realizarea obligaţiilor stabilite de legislaţia contabilă, alte acte normative. Subsidiar, pct. 2.2 stabileşte că Budurin Petru, în calitate de administrator interimar, în cazurile în care trebuie să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii sau să întreprindă în îndeplinirea atribuţiilor sale alte acţiuni ce influenţează ori pot influenţa interesele personale, este obligat să informeze imediat Consiliul de administraţie care în consultare cu Fondatorul are competenţă decizională exclusivă în astfel de situaţii.

Subliniază că acesta, deşi, a dat indicaţii să ducă geamurile ÎM „LIFTSERVICE", cu automobilul de serviciu, la el la domiciliu în interes personal, nu a informat pe nimeni şi nu a efectuat acţiuni chiar şi în versiunea în care nu a cunoscut că paznicul ar fi dus geamurile la el acasă, post-factum la fel nu a efectuat acţiuni în vederea reparării prejudiciului cât şi îndeplinirii atribuţiilor funcţionale în conformitate cu Legea integrităţii nr. 82/2017, care statuează la art. 3 că interes public este interes general de dezvoltare a bună-stării societăţii în ansamblu şi de realizare a intereselor private legitime, garantat prin funcţionarea entităţilor publice şi private, precum şi prin exercitarea atribuţiilor de serviciu ale agenţilor entităţilor date în strictă conformitate cu prevederile legale, în mod eficient şi econom din punct de vedere al utilizării resurselor.

Menţionează că în procesul cercetării judecătoreşti, instanţa trebuia să stabilească caracterul şi cercul atribuţiilor de serviciu ale domnului Budurin Petru, circumstanţele de fapt care evidenţiază acţiunile persoanei în raport cu atribuţiile de serviciu, scopul şi/sau motivele acţiunilor acestuia.

Respectiv, instanţa de fond a apreciat doar declaraţiile schimbate a lui Budurin Petru şi prietenilor săi *****, *****, ***** în partea ce priveşte achitarea acestuia, fără a corobora cu celelalte probe prezentate de către agentul constatator, or în corespundere cu pct. 4.1. din hotărârea explicativă din 15 mai 2017 în materie penală a Plenului Curţii Supreme de Justiţie, folosirea situaţiei de serviciu presupune comiterea de către persoana publică, respectiv, de către persoana cu

funcţie de demnitate publică, a unor acţiuni sau inacţiuni prejudiciabile, care derivă din atribuţiile sale de serviciu, fiind în limitele competenţei sale funcţionale.

Suplimentar susține că, instanţa a motivat în hotărârea contestată că a constatat că fără ştirea lui Budurin Petru au fost transportate geamurilor, fapt ce nu corespunde cu realitatea, or cum fără ştirea persoanei, alte persoane străine pot să meargă cu maşina de serviciu la locul de domiciliul al făptuitorului şi să pătrundă pe teritoriul domiciliului, să pregătească grătarul, sunt lipsite de consistenţă aceste constatări, or aceştia s-au înţeles anticipat să transporte geamurile la domiciliul domnului Budurin Petru.

Procedura de citare a părților.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul Penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs.

Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul Penal conchide că, recursul declarat de agentul constatator Maxim Violeta din cadrul Centrului Național Anticorupție împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025, este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanţei de fond şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic

al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul Penal constată că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și apreciază circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății.

Instanța de recurs reține că, la 05 martie 2024, agentul constatator Smîntaniuc Andrei a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.5 în privința lui Budurin Petru, în baza art. 312 alin. (1) Cod contravențional – depășirea atribuțiilor de serviciu, adică „Folosirea intenționată a situației de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de Lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii".

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator susține că, Budurin Petru, activând în calitate de administrator interimar al Întreprinderii Municipale Specializate „Liftservice", la locul de muncă al oficiului

amplasat pe str.Transnistriei 10, mun. Chișinău, a comis contravenția prevăzută de art. 312 alin. (1) Cod contravențional, în următoarele circumstanțe: la 09 octombrie 2023 în perioada de timp orele 08:00-12:00, la decizia personală al administratorului-interimar ÎMS „Liftservice” Petru Budurin, de către angajații ÎMS „Liftservice” *****, *****, cu automobilul de serviciu de model Gaz 33023, cu numerele de înmatriculare ***** ***** culoare albastră, ce aparține cu drept 2 de proprietate ÎMS „Liftservice”, au fost încărcate și transportate ramele geamurilor demontate de la atelierul de producției al întreprinderii menționate, amplasate pe adresa mun. Chișinău str. Transnistriei 10 și descărcate ulterior pe adresa de domiciliul al administratorului-interimar mun. Chișinău strada *****, *****.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025 s-a încetat procesul contravenţional, intentat în baza art. 312 alin. (1) Cod contravenţional în privința lui Budurin Petru, în temeiul art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional.

Astfel, Colegiul Penal conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere reală și completă cumulului de probe administrate în cauză și, totodată, nu a respectat cerințele imperative ale art. 457 și 458 din Codul contravențional, care impun examinarea contravenției sub toate aspectele complet, obiectiv și echidistant, cu clarificarea tuturor circumstanțelor relevante pentru soluționarea corectă a cauzei.

În speță, instanța de fond a tratat cauza cu superficialitate, din conținutul hotărârii pronunțate la 30 ianuarie 2025, de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, se atestă că instanța de fond la emiterea deciziei sale se bazează pe argumentul precum că: *agentul constatator nu a demonstrat că Petru Budurin a acționat în vreun mod în raport cu faptele imputate cu scopul de a obține un beneficiu personal prin utilizarea funcției sale. Din contra, acțiunile descrise au fost săvârşite de către alte persoane, fără ştirea lui Budurin Petru. Inițiativa de a transporta lemnele la domiciliul lui Budurin Petru a aparţinut în întregime lui *****, care a transportat geamurile fără să îl informeze pe Budurin Petru. Budurin Petru chiar a menționat că nu avea nevoie de acele geamuri, având deja lemne pentru foc, și i-a spus lui Moșneaga că nu trebuia să le aducă, acest lucru fiind indicat și de către martorul *****. Pe de altă parte, de către agentul constatator nu a fost probat nici în ce constă afectarea intereselor cărorva persoane sau interesele publice, atât timp cât din declarațiile tuturor martorilor, pretinsele resturi de geamuri nu prezentau nicio valoare economică, acestea urmând a fi transportate la gunoi. La fel, după cum rezultă din declarațiile contabilei *****, aceste resturi de geamuri de lemn nici nu erau la balanța întreprinderii „Liftservice”. Contrariul de către agentul constatator nu a fost demonstrat.*

Însă, Colegiul Penal remarcă faptul că instanța de fond a evitat să de-a apreciere și celorlalte probe care au fost administrate la materialele cauzei, ori aceasta doar le enumeră, făr a le oferi o argumentare și fără a combate prin prisma acestor probe vinovăția sau nevinovăția contravenientului.

Astfel la materialele cauzei de către agentul constatator, pentru a stabili toate circumstanțele de fapt și de drept, au fost anexate mai multe probe cum ar fi:

- ***procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 5 din 5 martie 2024*** în original (f.d.2-7).

- ***raportul agentului constatator din 02 ianuarie 2024***, prin care a fost informat superiorul despre intentarea în privința lui Budurin Petru, pe unele aspecte a circumstanțelor constatate, a procesului contravențional în baza art. 312 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 10-11);

- ***raportul agentului constatator din 11 ianuarie 2024***, prin care se solicită termen suplimentar pentru examinarea cauzei (f.d. 12);

- ***răspunsul CNA către Lilian Carp***, deputat în Parlamentul RM, prin care ultimul a fost informat despre intentarea în privința lui Budurin Petru, a procesului contravențional în baza art. 312 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 13);

- ***demersul deputatului în Parlamentul RM, Lilian Carp***, prin care se solicită CNA examinarea acțiunilor administratorului interimar al ÎMS „Liftservice" Petru Budurin. La demers fiind anexate probe fotografice. Pe fila nr. 1, în partea de sus, al paginii, există un înscris dactilografiat, cu textul „Mașina de serviciu la Budurin Petru acasă mun. ***** str. ***** *****, descarcă ramele de la ferestre și lemne" (f.d. 14-*****);

- ***extras din Registrul de Stat al Populației, în privința lui Budurin Petru*** (f.d. *****-20);

- ***decizie cu privire la pornirea procedurii contravenționale din 11 ianuarie 2024***, potrivit căreia, în privința administratorului interimar al ÎMS „Liftservice" Petru Budurin, a fost pornit procesul contravențional în baza art. 312 alin. (1) Cod contravențional (f.d. 21-22);

- ***citații*** (f.d. 23-25);

- ***cartela transportului și Fișa persoanelor juridice SRL „Prestigiu-Construct"*** (f.d. 38- 40);

- ***procesul-vebral de ridicare din 01 martie 2024***, potrivit căruia din biroul de serviciul al administratorului ÎMS „Liftservice", Budurin Petru, au fost ridicate copiile autentificate ale documentelor după cum urmează: foaie de parcurs pentru camioane nr.*****; dispoziția primarului general nr. *****-dc din 21.06.2022; dispoziția primarului general nr. *****dc din 05.12.2023; ordin nr. *****; contract nr. ***** de achiziție din 15.02.2023; contract nr. ***** de achiziție din 31.01.2023; factura fiscală ***** *****; contract de antrepriză nr. *****; proces-verbal ***** 27.04.2023; contract de antrepriză nr. ***** din 04.06.2023; contract

de antrepriză nr. ***** din 11.06.2023; scrisoarea nr. ***** din 22.01.2024; scrisoarea nr. ***** din 22.01.2024; factura fiscală nr. ***** din 24.01.2023; contract de antrepriză nr. ***** din 23.01.2024; statutul ÎMS „Liftservice” nr. 1003600126117; contractul individual de muncă nr. ***** din 22.06.2022 (f.d. 41-147, 150-153, 157);

- ***raportul agentului constatator***, privind conexarea petiției depuse de Ana Dobrovolschi la materialul înregistrat în REI-II cu 13 din 12 ianuarie 2024 (f.d. 148);

- ***scrisoare din partea directorului adjunct al CNA*** adresată doamnei Ana Dobrovolschi prin care ultima este informată despre necesitatea întreprinderii unor acțiuni suplimentare pentur examianrea petiției formulate (f.d.149);

- ***contract individual de muncă al administratorului interimar al ÎMS „Liftservice” nr. ***** din 22 iunie 2022*** între Primăria mun. ***** și Petru Budurin (f.d.150-153). - Scrisoare din partea directorului CNA în adresa domnului Lilian Carp prin care ultimul este informat că petiția dnei Ana Dobrovolschi a fost conexată la procedura contravențională existentă cu anexele petiției (f.d.154-156);

- ***dispoziție nr. ***** din 5 decembrie 2023*** prin care a fost modificat contractul individual de muncă nr. ***** din 22 iunie 2022 (f.d.157);

- ***ordin cu privire la concedierea salariatului Ana Dobrovolschi din 16 ianuarie 2024*** în legătură cu deținerea de către ea a statutului de pensionar pentru limita de vârstă (f.d.159);

- ***notă de serviciu din partea lui Petru Budurin din 27 decembrie 2023*** prin care a informat pe dna Ana Dobrovolschi despre neîncrederea în angajatul Onica Constaintin și solicitarea de perfectarea ordinului de concediere din 31 decembrie 2023 (f.d.160);

- ***ordin de demisie nr. ***** din 19 decembrie 2023*** a lui Onica Constantin în legătură cu cererea sa din propria inițiativă (f.d.161);

- ***notă de serviciu din 22 decembrie 2023*** întocmită de către ***** cu privire la atribuțiile de serviciu a dnei Rogut Galina (f.d.162);

- ***ordin de demisie nr. ***** din 26 decembrie 2023*** a Galinei Rogut în legătură cu cererea sa din propria inițiativă (f.d.163);

- ***nota de servicu din partea lui Petru Budurin din 27 decembrie 2023*** prin care a informat pe dna Ana Dobrovolschi despre obiecțiile sale în raport cu unii angajați (f.d.160);

- ***scrisoare referitor la obiecțiile lui Petru Budurin dn partea lui ***** din 16 ianuarie 2024 (f.d.165);***

- ordine de sancționare nr. ** din 19 ianuarie 2024*** prin care angajatului ***** i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară – mustrare, de demisie nr. ***** din 26 ianuarie 2023 prin care a fost demis *****, de demisie nr. ***** din 26 decembrie 2023 prin care a fost demis *****, de demisie nr. ***** din 9

octombrie 2023 prin care a fost demisă *****, de demisie nr. ***** din 1 septembrie 2023 prin care a fost demisă ***** (f.d.166-170).

Prin urmare, din conținutul hotărârii motivate, instanța de recurs stabilește lipsa analizei efectuate a probelor, ori potrivit art. 425 Cod contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Instanța de fond nu a realizat o analiză completă și obiectivă a probelor administrate în cauză, omițând să se pronunțe în mod argumentat asupra fiecărei probe relevante anexate la materialele dosarului. Aceste probe erau esențiale pentru stabilirea în concret a circumstanțelor faptice și juridice ale speței, însă instanța s-a limitat la o simplă enumerare formală a acestora, fără a examina conținutul, forța probatorie ori valoarea lor în raport cu fapta pretins contravențională.

Lipsa unei asemenea analize echivalează cu o omisiune gravă în motivarea hotărârii, care afectează în mod direct temeinicia și legalitatea soluției de încetare a procesului contravențional, adoptată pe motivul pretinsei inexistențe a faptei. O astfel de soluție trebuia să se întemeieze nu doar pe concluzii sumare, ci pe o confruntare efectivă între actul de constatare și celelalte mijloace de probă administrate – respectiv explicațiile persoanei vizate, declarațiile martorilor, înscrisurile, înregistrările sau alte probe prevăzute de art. 425 din Codul contravențional.

În acest context, se constată că instanța de fond a evitat să ofere o apreciere reală a conținutului procesului-verbal de constatare, deși acesta constituie un mijloc de probă esențial. Or, procesul-verbal nu poate fi analizat doar sub aspect formal, ci trebuie pus în corelație cu celelalte probe disponibile, pentru a se putea concluziona asupra existenței sau inexistenței faptei și asupra vinovăției persoanei vizate.

Lipsa acestei corelații între probe, precum și inexistența unui raționament judiciar clar privind credibilitatea și relevanța fiecărei probe în parte, conduc inevitabil la concluzia că instanța nu și-a îndeplinit obligația de a examina cauza în mod complet, obiectiv și imparțial, prin prisma tuturor elementelor de fapt și de drept.

O asemenea deficiență procedurală justifică reanalizarea fondului cauzei, întrucât creează o stare de incertitudine juridică în privința temeiniciei soluției pronunțate și afectează în mod direct dreptul la o examinare echitabilă și completă a cauzei contravenționale.

Menționarea sumară a mijloacelor de probă, fără a arăta conținutul lor, fără a le corela între ele și fără a le confrunta cu poziția procesuală a contravenientului, nu poate fi considerată o motivare suficientă.

În lipsa identificării explicite a elementelor constitutive ale faptei, subiect, obiect, latura obiectivă și subiectivă, hotărârea instanței de fond devine vulnerabilă sub aspectul motivării, întrucât nu permite înțelegerea raționamentului juridic care a fundamentat sancțiunea aplicată.

De asemenea, instanța de recurs constată că hotărârea primei instanțe nu conține alte motive în susținerea soluției pronunțate. Această omisiune esențială echivalează cu o lipsă de motivare și contravine principiului legalității, previzibilității și transparenței deciziilor judiciare, ceea ce justifică pe deplin casarea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În consecință, Colegiul Penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

La fel, Colegiul Penal remarcă că chiar dacă în motivarea hotărârii instanța de fond face trimitere la elementele constitutive ale contravenției, însă aceasta nu le analizează prin perspectiva probelor care au fost administrate, nu demonstrează lipsa laturii obiective și subiective prin faptul că probele anexate nu dovedesc acest fapt, instanța de fond doar le enumeră, însă nu analizează existența sau inexistența faptei prejudiciabile, prezența sau lipsa intenției directe, subiectul contravenției care trebuie să dețină un statut special.

În mod vădit deficitar, hotărârea se bazează aproape exclusiv pe declarațiile martorilor ***** și *****, fără a explica de ce aceste depoziții sunt considerate suficiente și concludente, în lipsa unei confruntări reale cu celelalte probe aflate la dosar, ignorând astfel principiul aprecierii libere și motivate a probelor și obligația instanței de a lămuri toate aspectele esențiale pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, reieşind din faptul că erorile admise de către instanţa de fond nu pot fi reparate de către instanţa de recurs, Colegiul Penal dispune rejudecarea cauzei în aceiaşi instanţă, într-un alt complet de judecată.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 din Codul Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,–

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de agentul constatator Maxim Violeta din cadrul Centrului Național Anticorupție.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 30 ianuarie 2025, adoptată în cauza contravențională intentată în privința Budurin Petru învinuit în comiterea contravenției prevăzută de art. 312 alin.(1) din Codul contravenţional, și se dispune rejudecarea cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Juganari Marcel***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***